

TERVEYSNEUVONTATYÖ KADULLA

Juha-Pekka Pääskysaari

2005-2016 Vinkki, 2016-2022 Sininauha, 2022-> Attendo
Päly, Addiktum, THL

Sisältö

- Terveysneuvontatyö kadulla
- Terveysneuvonnan tulevaisuus
- Terveysneuvontatyö maailmalla

Terveysneuvontatyötä Suomessa

Helsinki:

- A-klinikkasäätiö: Katuklinikka-hanke
- A-klinikkasäätiö: Vapariväylä-hanke (päättyy)
- A-klinikkasäätiö: Jalma-hanke
- Diakonissalaitos: Tukialus (päättyy)
- Vihreä keidas: Mielistreet-hanke
- Helsingin kaupunki: etsivä lähityö
- Helsingin kaupunki: Symppiksen liikkuva terveysneuvonta
- Oma-stadi hanke: jalkautuva sairaanhoitaja (päättyy)
- Tukikohta: Etsivä löytää-hanke (3 pv viikossa)
- Irti huumeista ry: Huudikoutsit & läheiskoutsit

Tampere:

- A-klinikkasäätiö: Katuklinikka-hanke
- Diakonissalaitos: Tukialus-hanke (päättyy)

Espoo:

- Tukikohta: etsivä löytää-hanke (1 pv viikossa)
- Irti huumeista: Huudikoutsit

Vantaa: Tukikohta: etsivä löytää-hanke (1.pv viikossa)

Oulu: A+---klinikkasäätiö: Katuklinikka-hanke

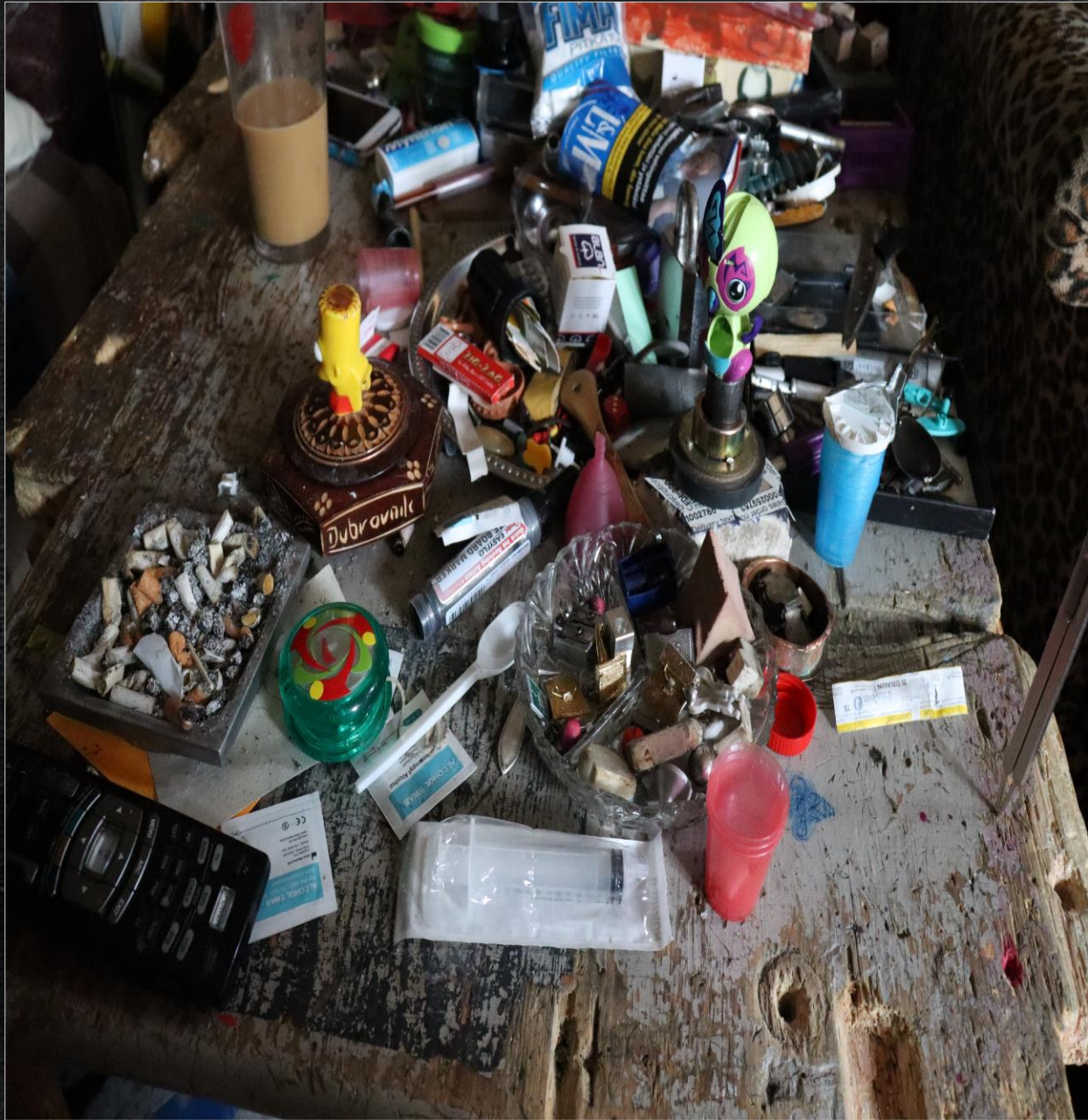

MITÄ TERVEYSNEUVONTATYÖ SISÄLTÄÄ?

- Puhtaiden käyttövälineiden jakaminen
- Rokotukset
- Testit
- Ehkäisyvälineet
- Palveluohjaus
- Ruoka
- Rinnalla kulkeminen, kohtaaminen

2.12.2024

TULEVAISUUS

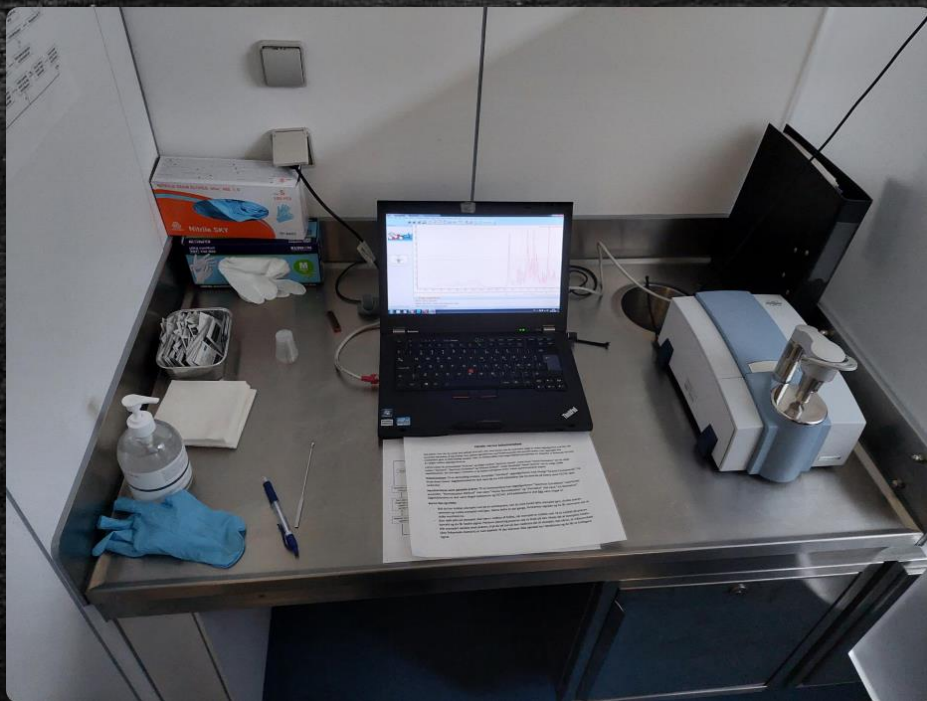

- Muuntohuumeet
- Synteettiset opioidit
- Lasipiiput?
- Ensiaputaidot?
- Naloksoni
- Liikkuvat palvelut: korvaushoito, terveysneuvonta
- Käyttöhuoneet
- Aineentestaus

Kööpenhamina

Aineentunnistus

Nalokson

Käyttöhuoneet

Lopuksi, kuollut
ihminen ei kuntoudu!

Martin Tamte, Camurus AB

The role of buprenorphine dosing in OST

Ei jaettavia dioja.

Terveysneuvonnan ajankohtaisuus

C-hepatiitin häätöhoidon järjestäminen
Päihdepalvelusätiöllä

/sh. Sanni Karhapää

Hoitoon hakeutuminen

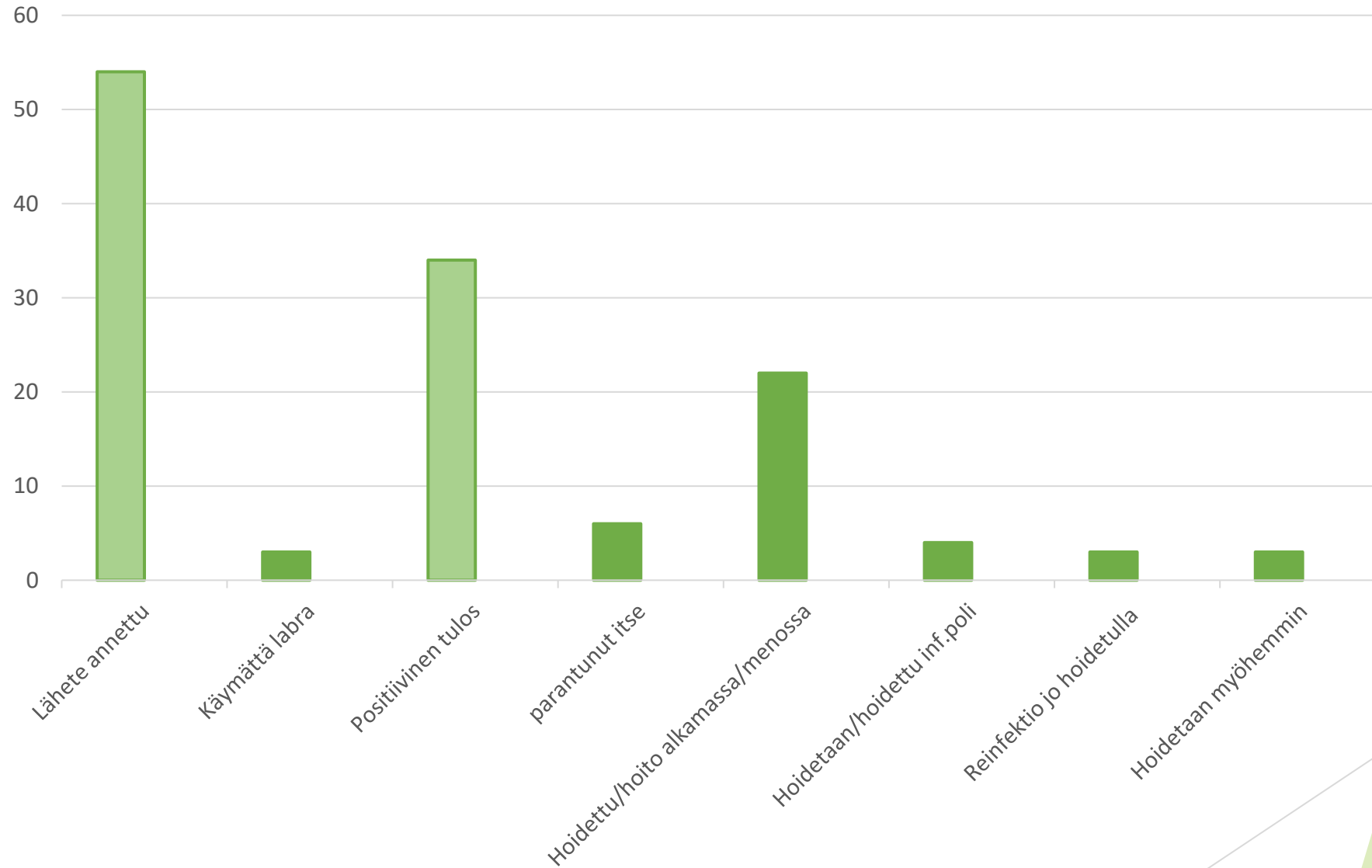
- ▶ Asiakkaalle maksuton, matalan kynnyksen palvelu!
  - ▶ Vastaanotolle voi hakeutua arkisin klo 10- 15 (pe klo 13) ilman ajanvarausta
  - ▶ Terveysneuvontapiste Portissa voi saada myös lähetteen
  - ▶ Hoitoon ei edellytetä muuta hoitosuhdetta
  - ▶ Kuka tahansa, joka miettii onko mahdollisesti saanut tartunnan, on tervetullut testiin
  - ▶ Käynnin toteutumiseen riittää, että henkilö pystytään tunnistamaan riittävällä varmuudella
  - ▶ Hoidon toteuttamistapa yksilöllinen, hyvin potilaslähtöisestä näkökulmasta
-
- ▶ C-hepatiitin hoito aloitettu kesällä 22 säätiöllä korvaushoidossa oleville; Vuoden 23 alusta hoito on ollut avoin kaikille kuopiolaisille, sekä vuodesta 24 avoin koko hyvinvointialueelle

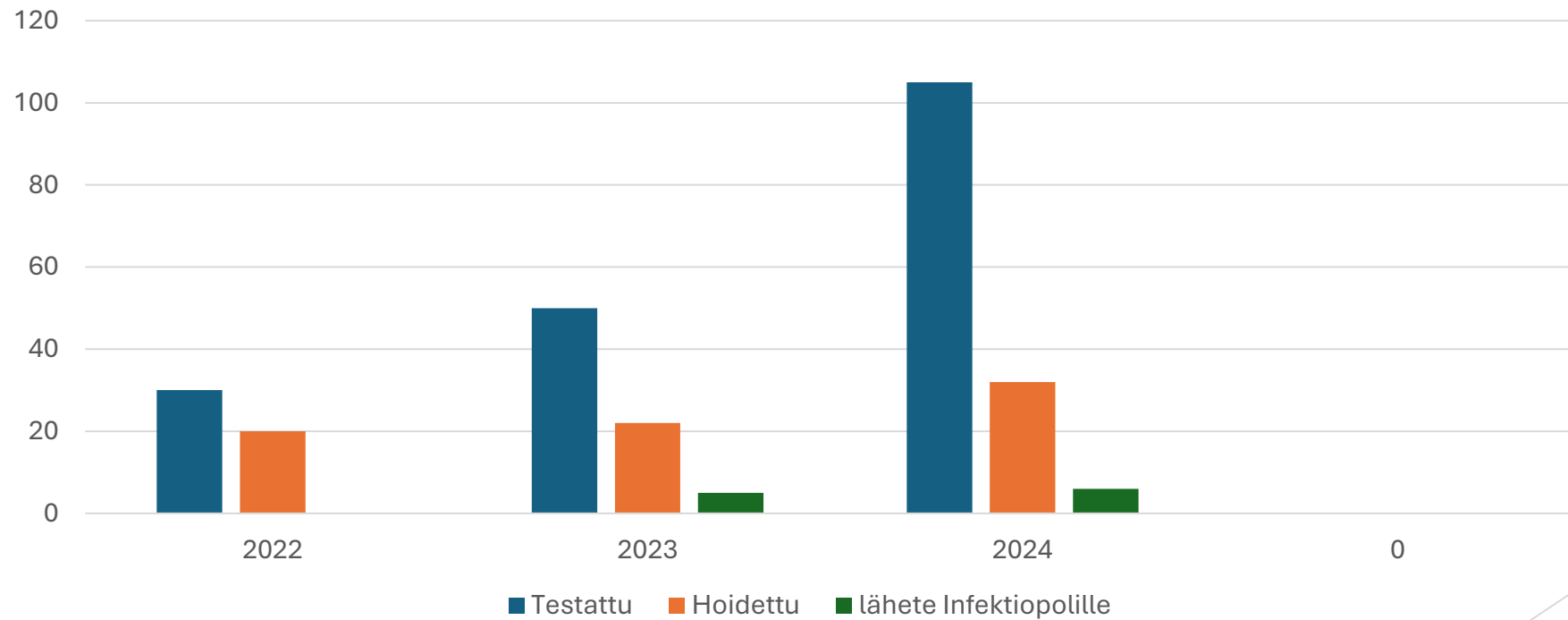
C Hepatiitin hoito säätiöllä 3/23 – 10/23 (7kk)

Testausmäärät

v. 22 – 24

MIETE-projekti

1.4.2024-31.3.2027

Mielenterveys- ja päihdeosaamista terveysasemien ja avosairaanhoidon sekä yksityisen sektorin SOTE-ammattilaisille. HUOM! Kohderyhmää laajennettu.

Projektin info

Hannu Piispanen, Eija Kuisma ja Sami Hoisko

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk

Tarve

- kansallisen mielenterveysstrategian 2020–2030 mukaan 50 % perusterveydenhuollon potilaiden mielenterveyden häiriöistä jää tunnistamatta ja 25 % perusterveydenhuollon potilaalla on mielenterveyden häiriö.
- Aikuisista noin 30 % ylittää alkoholin ongelmakäytön rajat.
- tarvitaan riittävästi tietoa varhaiseen tunnistamiseen ja oikea-aikaiseen ohjaukseen ja mielenterveys- tai päihdehäiriöiden sairauden pahenemisen ennaltaehkäisyyn ja mielenterveyden edistämiseen.
- perusterveydenhuollon potilaista ja sairaaloiden somaattisista potilaista 20-40 %:lla on myös samanaikaisesti mielenterveys- tai päihdehäiriöitä.

Kohderyhmä ja tavoite

Kohderyhmä: Keski-Suomen hyvinvointialueen SOTE-alan ja yksityisen sektorin SOTE-ammattilaiset, **joiden peruskoulutus ja perustehtävä on muu kuin psykiatrinen hoitotyö.**
HUOM! Kohderyhmää on laajennettu.

Tavoitteena lisätä

- osaamista mielenterveys- ja päihdehäiriöpotilaiden suurentuneesta riskistä sairastua vakaviin fyysisiin sairauksiin.
- kohtaamisosaamista mielenterveys- ja päihdehäiriöisten potilaiden sekä heidän läheistensä kanssa tehtävään yhteistyöhön.
- riittävän tiedon jakamista mielenterveys- ja päihdehäiriöitä sairastaville potilaille ja heidän läheisilleen psykoedukatiivisella otteella

Työpaketti 1: Kohderyhmän SOTE-alan ammattilaisille alkukartoitus ja yhteinen sisällön suunnittelu (4/2024–9/2024)

- Webropol-kysely lähetetään työyksiköihin yhteyshenkilölle, joka jakaa kyselyn työyksikön kaikille työntekijöille, **vaikka kaikki eivät osallistuisikaan valmennuksiin**.
- kyselyllä mahdollistetaan henkilöstön osallisuus ja vaikuttaminen sisältöön.
- yksityisiä SOTE-yksiköitä ja HYVAKS työntekijöitä yhteensä 150 hlöä.
- kyselyn tuloksia hyödynnetään valmennusten materiaalin sisältöjen suunnittelussa.
- järjestetään tarvittaessa työpaja sisällöistä.
- valmennusryhmien toteutuspaikat pyritään järjestämään sopivan välimatkan päähän keskistetyksi.

Työpaketti 1: Valmennusten sisältöä mm.

- Kohtaaminen ja dialogisuus, tunnistaminen, palvelujärjestelmä
- Rajaaminen ja työntekijän jaksaminen
- Puheeksi otto, motivoiva keskustelu, huolen vyöhykkeet
- Tavallisimmat mielenterveys- ja päihde sairausryhmät
- Itsetuhoisuus, lähisuhdeväkivalta ja puheeksi otto, asioiden kartoittaminen, asioiden kysyminen osana kokonaistilanteen kartoittamista
- Lasten ja nuorten mielenterveys, kiintymyssuhteen merkitys koko elämän ajan
- Somaattisuus & kriisi, ikäihmisten mielenterveys vs muistisairaudet, yksinäinen, monenlaiset vaivat; kohtaaminen, kysyminen mt-näkökulmasta
- Päihteet: ikäihmiset, lapset & nuoret, puheeksi otto, rajaaminen uhkailutilanteissa ja uhkailusta selviäminen maltin säilyttämisellä

Työpaketti 2: Valmennus kohderyhmien SOTE-alan ammattilaisille (10/2024–11/2027)

- toteutetaan ryhmämuotoiset valmennukset (10-15 ryhmää) sisältäen lähi- ja etätoteutusta
- yhden ryhmän kesto 20-30 h ja 4-5 kk ajanjaksolla suhteutettuna työyksikön toimintaan
- Yhden ryhmän valmennus sisältää:
  - ✓ Yksi tapaamiskerta (3 h) kuukaudessa pienryhmissä.
  - ✓ teoriaa ja haastavien ja onnistuneiden asiakastilanteiden läpikäyntiä.
  - ✓ myös hybridimahdollisuus.
  - ✓ oppimateriaalit tulevat koko työyksikön hyödynnettäviksi valmennusten jälkeen.
- lähipäivissä valmennusta ja harjoittelua vaikeiden asioiden kysymiseen ja teemoista keskusteluun.
- itsenäistä työskentelyä; materiaaleihin tutustumista n. 2 h/kk (mm. podcastit, tallenteet) sekä pienimuotoisia pohdintatehtäviä ja työssä toteutettavia käytännön harjoitteita yksin tai pienryhmissä. Työyksikkö voi sopia tarkemmin toteutuksesta.
- hanketyöntekijöitä voi konsultoida sovitusti valmennusten aikana.

Työpaketti 2: Valmennusryhmien aikataulut (2 ryhmää samaan aikaan)

- 1. ryhmä 10/2024-2/2025;   2. ryhmä 10/2024-2/2025
  - 3. ryhmä 1/2025-4/2025;   4. ryhmä 1/2025-4/2025
  - 5. ryhmä 3/2025-6/2025;   6. ryhmä 3/2025-6/2025
  - 7. ryhmä 8/2025-11/2025;   8. ryhmä 8/2025-11/2025
  - 9. ryhmä 1/2026-4/2026;   10. ryhmä 1/2026-4/2026;
  - 11. ryhmä 3/2026-6/2026;   12. ryhmä 3/2026-6/2026
  - 13. ryhmä 8/2026-11/2026;   14. ryhmä 8/2026-11/2026
- Jos ryhmiä tarvitaan lisää, niin niistä sovitaan erikseen tarpeen mukaan.

Kiitos

Kysymyksiä

Hannu Piispanen

+358 40 183 2682

Hannu Piispanen, Eija Kuisma ja Sami Hoisko

Sähköposti: etunimi.sukunimi@jamk.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk

Palaset-malli

Tukea läheisille nuoren huumeiden käytön synnyttämässä kriisissä

Esittely

- Tiina Haajanen
- Yhteisöpedagogi
- Lähihoitaja
- Kehittäjä, Sininauhaliitto
- Innostuja ja innostaja

Mihin tarvitaan Palaset-mallia?

”...Olen huolissa omasta jaksamisesta, olen huolissa sisaruksista, olen huolissani puolisoista. Etenkin olen huolissani tästä nuoresta ja siitä, että suren sitä, että en oo saanut lasta silleen otettua nuoreksi, että sille ei olisi näin kamalasti tapahtunut ku on.” -Huumeiden käyttäjän läheinen

Katja Ruohosen Pro Gradu-Palaset mallista

Palaset-mallista tukea läheisille

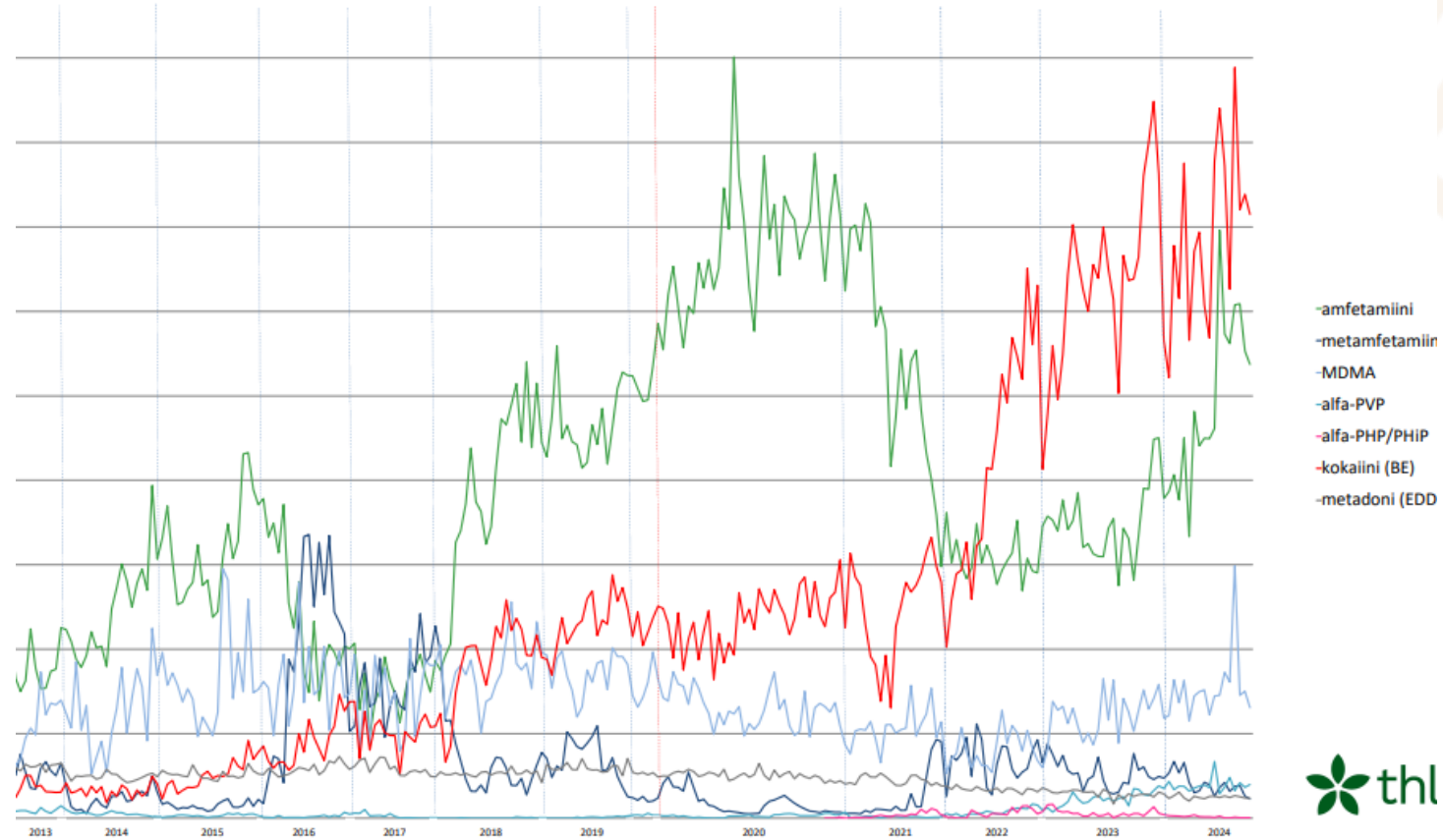
- Arviolta joka neljäs kansalainen kuormittuu läheisen päihderiippuvuuden vuoksi.
- Läheiset jäävät usein palvelujärjestelmän ulkopuolelle ja vaille tukea.
- Huumeiden käyttö ja nuorten huumekuolemat
- Malli perustuu 5 askeleen menetelmään. (The Addiction and the Family International Network, 5-step method)

Huumeidenkäytön yleisyys

04/2013-9/2024 Helsinki+ (24 h näytteet, n=246 kpl; 900 000 asukasta)

nejäämä)/
kiloa/päivä

Palaset-mallin kolme osa-aluetta

- **Perhekohtaiset tapaamiset**
  - Perhetapaamiset
  - Yksilötapaamiset
- **Vertaisuus**
  - Vertaistukiryhmä, live ja verkko
  - Hyvinvointipäivä
  - Palaset -illat
- **Itseapu (itseapu-opas ja omahoito-ohjelma HUS)**

Omahoito-ohjelma

- <https://www.mielenterveystalo.fi/fi/omahoito/omahoito-ohjelma-huumeita-kayttavan-nuoren-laheiselle>

The screenshot shows the website Mielenterveystalo.fi. The header includes the logo, the name 'Mielenterveystalo.fi', a language selector set to 'Suomeksi', and a search bar. The navigation menu contains: Etusivu, Tietoa, Oirekyselyt, Omahoito-ohjelmat (highlighted), Nettiterapiat, Mielenterveyspalvelut, and Ammattilaisille. The main banner features the title 'Omahoito-ohjelma' over a background image of a woman wearing headphones. Below the banner, the page title is 'Omahoito-ohjelma huumeita käyttävän nuoren läheiselle'. A sidebar on the left lists: Aloitus sivu, 1. MISTÄ ON KYSE?, 2. TYÖKALUJA, 3. EVÄITÄ JATKOON, Kaikki harjoitukset pdf:nä, Kaikki äänitteet, and Anna palautetta. The main content area has the heading 'Tervetuloa huumeita käyttävän nuoren läheiselle suunnattuun omahoito-ohjelmaan!' with filters for 'PÄIHTEET', 'LÄHEISET', and 'NUORET'. The text below asks if the user is the relative of someone using substances and offers support. A teal box contains the heading 'Onko tämä omahoito-ohjelma minua varten?' followed by text explaining the program's purpose and availability. At the bottom, it says 'Voit käyttää omahoito-ohjelmaa' and shows a progress indicator '24/7'.

Palaset-työskentelyn teemat

1. Kuuntelu ja tilanteen kartoitus
2. Kriisin ja tunteiden käsittely
3. Tiedon tarjoaminen
4. Selviytymiskeinojen tarkastelu
5. Sosiaalinen tuki ja voimavarat
6. Yhteenveto ja jatkotuki

Palaset-mallissa tärkeä huomioida

- Kohtaaminen ja empaattinen kuunteleminen
- Läheisen oman avun tarpeen huomaaminen ja esiin tuominen
- Työntekijöiden toivoa luova asenne, toivon ylläpitäminen ja realistisen optimismin ilmaiseminen, konkreettisiin tilanteisiin linkittäminen, miten tilanne vaikuttaa juuri tähän asiakkaaseen
- Joustavuus asiakkaiden tarpeiden ja heidän tilanteidensa mukaan, kuitenkin struktuurin mukana kuljettaminen

Kohtaamisen merkitys

"Nii tota, ensin kävin siel heidän tiloissaan ja.. Ja mä koin sen niiku hyvin miellyttäväksi sen takia, että he molemmat olivat hyvin empaattisia.. Ja tota semmosia, että niiku aidosti kuunteli ja välitti et, koska kyl näkee niiku ihmisestä et kuunteleeko hän niiku tavan vuoksi vai, vai niiku onko aidosti siinä mukana" -Palaset työskentelyssä mukana ollut henkilö

Katja Ruohosen Pro Gradu

Läheiset toivoivat, että apu olisi helpommin saavutettavissa ja se olisi koottuna yhteen paikkaan.

"Pitää olla hyvin aktiivinen.. Et semmosta ei oo, et joku vähän silittäis et voi kokeileppa soittaa vaikka tonne ja tonne.. Ei nyt tartte silittää, mut vois antaa lapun et kato täältä."

Lähde: Katja Ruohonen Pro gradu -tutkielma

Sosiaalityö Yhteiskuntatieteiden laitos Itä-Suomen yliopisto Marraskuu 2021

Palaset-mallin toteuttaminen

Mallia voi toteuttaa joko koko pakettina, johon kuuluvat kaikki kolme osaluetta tai soveltaen, omaan resurssiin ja asiakkaan tilanteeseen sopivan kokonaisuuden

Yksilötapaamisilla läheisen kanssa työskentelevä voi hyödyntää itseapuopasta

Perhetapaamiset sekä ryhmänohjaaminen edellyttävät kahden ihmisen resurssin sekä ryhmään tulevien ennakkohaastattelun, jotta varmistetaan ryhmän oikea-aikaisuus

Malli käytössä

- Palaset-malli on käytössä; Hyvinvointialueiden päihdepalveluissa (osassa) nuorten kohtaamispaikoissa, Seurakunnassa (Malmi) yksityisissä lastensuojelulaitoksissa sekä yksityisillä palveluntarjoajilla.

- *Käytössä

Varsinais-Suomen-, Satakunnan-, Kanta-Hämeen-, Pirkanmaan-, Kymenlaakson-, Etelä-Savon-, Pohjois-Savon-, Keski-Suomen-, Etelä-Pohjanmaan-, Pohjois-Pohjanmaan-hyvinvointialueilla. Sekä Helsingissä.

*osia mallista osassa hyvinvointialuetta

Ammattilaisten ajatuksia

- Palaset-malli on selkeä kokonaisuus, jossa on valittu oleelliset aihealueet ja teemat
- selkeä alku ja loppu, jolloin molemmat osapuolet (palaset-osaaja ja vanhempi) tietää miten työskentely etenee –Saija Penttinen

Läheisen ajatuksia Palaset-mallin hyödyistä

- päästä puhumaan tilanteesta ja sen herättämistä tunteista ja ajatuksista
- saada tietoa
- huomata miten erilailla tilanteissa voi toimia ja se on ok
- kuulla, että on muitakin samassa tilanteessa olevia
- saada rohkaisua ja toivoa

Läheisen ajatus

"No siis, nyt kyl täytyy sanoa et Palaset-malli oli ihan lottovoitto, ku mä en oikeestaan. En tiedä, miten nää asiat ois mennyt, jos mä en olis siihen mukaan päässyt." -Pro Gradu

Palaset-malli ammattilaisten saatavilla

- Palaset-mallista saatavilla maksuton verkkokoulutus ammattilaisille Diak ammattikorkeakoulun tarjoamana.
- Maksuttomat materiaalit

Palaset-osaajaverkosto

- Koulutuksen käyneille ammattilaisille
- Mahdollisuus verkostoitua muiden hyvinvointialueiden Palaset-osaajien kanssa
- Tapaamisia verkossa 2-3 krt/v
- Uutiskirjeitä 4 krt/v

Ajatuksia, kysymyksiä?

Kiitos!

Tiina Haajanen Kehittäjä, Läheiset- päihteet työala

tiina.haajanen@sininauha.fi

p. 044 493 9826

Linked Tiina Haajanen

**PÄHKÄ-hanke
2024-2026
Kirkkopalvelut ry.**

Päihdetyön Seminaari -Jyväskylä

20.11.2024

Antti Savolainen ja Hanna Skyttä

**PÄÄH
KÄÄ**

**Päihteitä käyttävän
nuoren perheille.**

Huoli oman nuoren päihteiden käytöstä, kuka huolehtii sinusta?

PÄHKÄ kohtaa, kuulee, ohjaa ja kehittää

Tiesitkö, kun keskustelet nuoresi päihteiden käytöstä kohtaamasi ammattilaisen kanssa, tulee hänen huomioida myös sinun hyvinvointisi ja ohjata sinua tarvitsemasi tuen piiriin?

Tutkimusten mukaan läheiset kaipaavat perheen ulkopuolista keskusteluapua ja hyötyvät siitä. Päihteitä käyttävän nuoren läheisten hyvinvointi vaikuttaa positiivisesti perhesuhteisiin ja vuorovaikutukseen. Tämä voi vähentää perheen kokemia päihteiden aiheuttamia haittoja.

PÄHKÄ-hankkeessa kehitämme päihteitä käyttävien nuorten perheille suunnattuja tuki- ja palveluunotoja. Voit keskustella kanssamme mieltäsi askarruttavista asioista liittyen nuoren päihteiden käyttöön ja autamme sinua ja perhettäsi löytämään palveluverkoston ja autamme sinua ja perhettäsi löytämään jaksamista parantavan lisäteen. Hanketta rahoitetaan STEAn tuella.

Ota yhteyttä tai jätä yhteydenottoopyyntö
Pohjois-Savo: Antti Savolainen p. 040 5290 522,
antti.savolainen@kirkkopalvelut.fi
Etelä-Savo: Hanna Skyttä p. 040 5837 915,
hanna.skytta@kirkkopalvelut.fi

Hankkeen työntekijöihin voi olla
yhteydessä tarvittaessa anonyymisti.

PÄHKÄ-hanke on osa Kirkkopalvelut ry:n hanke- ja kehittämistoimintaa.

PÄHKÄ
Päihteitä käyttävien
nuorten perheille.

Lisätietoa hankkeen
verkkoosuilta:

PÄHKÄ -Kehittämishanke nuorten päihteidenkäyttöä kokevien perheiden tueksi

- STEA-rahoitteinen hanke 2024-2026
- Pohjois- ja Etelä-Savon hyvinvointialueilla
- Kohderyhmänä nuorten päihdehaittoja kokevat perheet ja eri sektoreiden ammattilaiset

kohtaa, kuulee,
ohjaa ja kehittää

Perheisiin ja läheisiin kohdistuva työ:

Kohtaamme ja kuulemme myötätuntoisesti rinnalla kulkien. Tuemme läheisten jaksamista ja ohjaamme tarvittaessa eteenpäin.

Kehitämme omaa tietotaitoamme perheiden tilanteen parantamiseksi mm. vuorovaikutuksen osalta.

Vahvuutena lastensuojelun ja päihdetyön osaaminen.

PÄÄ

KÄÄ

Päihteitä käyttävän
nuoren perheille.

kohtaa, kuulee, ohjaa ja kehittää

Ammattilaisiin kohdistuva työ:

Kehitämme olemassa olevia tuki- ja palvelumuotoja perheiden tarpeita vastaaviksi. Kohderyhmänä erityisesti kolmannen sektorin ammattilaiset.

Kehitämme myös ammattilaisten kykyä kohdata läheinen palveluohjauksen näkökulmasta. Kohderyhmänä erityisesti hyvinvointialueen ja kunnan työntekijät.

Kehitämme viestintää läheisille suunnatuista tuki- ja palvelumuodoista.

PÄÄ

KÄÄ

Päihteitä käyttävän
nuoren perheille.

Tavoitteena:

- Vanhemmille suunnattu joustava tukimuoto ja rinnallakulkijuus kriisissä.
- Parantaa perheiden kykyä ja voimavaroja tukea päihteillä oireilevaa nuorta.
- Perheiden ja ammattilaisten lisääntynyt tietoisuus tarjolla olevasta tuesta ja sen tarpeista.

PÄHKÄ

Tavoitteena:

- Kehittää olemassa olevia palveluita asiakasperheiden tarpeisiin.
- Sujuva palveluohjausmalli ammattilaisille, jossa parannetaan järjestötoimijoiden palveluiden hyödyntämistä.
- Yhteiskunnallisen stigman vähentäminen päihteiden käyttäjiä ja heidän läheisiään kohtaan → läheisen tuen tarpeen hyväksyminen ja tuen piiriin pääseminen paranee

PÄHKÄ

Työ tähän saakka: toukokuu- lokakuu

- Ammattilaiskontakteja 120 kpl. Yhteensä yli 300 kohdattua ammattilaista
- Kolmas sektori, päihdepalvelut, mielenterveyspalvelut ja nuorisotyö, perhepalvelut, HVA, poliisi, seurakunta, koulu mm.
- Nuorilta kerätty dataa, ja tarkoitus kerätä lisää hankkeen kehittämistä varten
- Erilaisissa tapahtumissa esillä oloja n.15 kertaa
- Palaset –mallin jalkauttaminen osaksi päihdepalvelujen asiakastyötä?
- Yläkoulupilotoinnin suunnittelu
- Järjestöjen kehittäjäryhmän koolle kutsuminen, jatkotoimena palveluesitteen tuottaminen ja vertaisryhmätoiminnan käynnistämisen jatkoideointi
- Opinnäytetyö -yhteistyötä

Työ tähän saakka: toukokuu- lokakuu

Asiakasperheitä 4kpl

Perheissä “rinnakkaisasiakkaina” tähän saakka myös nuori/nuoret

---

Läheisiä on myös pyritty tavoittamaan kohtaamalla ensin nuori.

Suurin osa kohtaamisista lähitapaamisina. Kahvilat, koti, luonto ja muut palvelut (saattaminen)

Toiminnallisuus osana kohtaamista havaittu luontevaksi keinoksi työskentelylle

Havainnot asiakastyöstä

Jokaisessa asiakkuudessa nuoren tilanne on ollut akuutti ja herkkä kriisiytymään yhä uudestaan.

Hankkeen työntekijä on ollut luonnollinen kontakti myös nuorelle. Seurauksena nuoren motivointi palveluja tai tukimuotoja kohtaan. Taustalla usein ”palvelutraumoja”

Vallitsevasta tilanteesta johtuen, vanhempien resurssit eivät meinaa riittää oman jaksamisen tarkasteluun tai sen työstämiseen. Seurauksena vahva rinnallakulkijuus ja joustava työskentelymuoto

Havainnot ja asiakastyöstä

Asiakkaat kokevat ettei heitä ole aiemmin ohjattu mihinkään

Omana havaintona ettei asiakkaat muista vaikka heitä olisi ohjattu myös PÄHKÄN toimesta

---

Asiakkaat tarvitsevat saattamista palveluihin

Asiakkaat kiinnittyvät työmuotoon

Palaset-mallista vahva apu, joskin hankkeen työskentely ollut ns. hybridiä

Asiakasvanhempia tavoittamalla on suuri mahdollisuus tavoittaa myös päihteillä oireilevia nuoria jotka ovat palveluiden ulkopuolella!

Ammattilaiskontaktien ja asiakasohjausten suhde?

Läheiskokemusasiantuntija Airin tarina

Ei dioja